ԹՎԱՅԻՆ և ՄԵԴԻԱ ԿԱՐՈՂՈՒՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՁևԱՎՈՐՈՒՄԸ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԱԺԱՄԻՆ

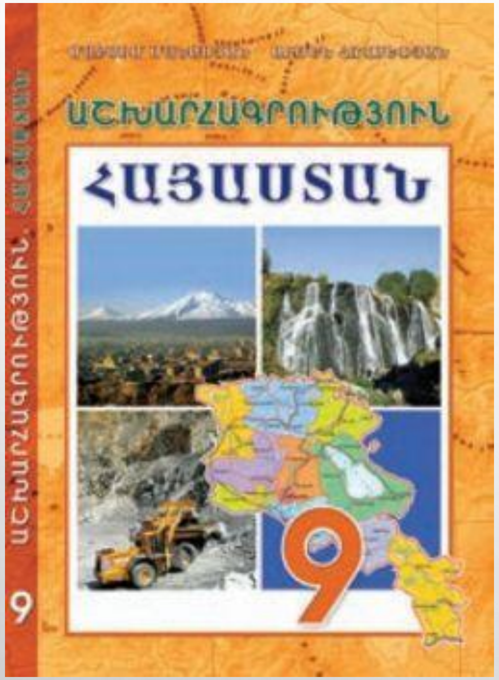

Դասի կազմել է՝ Նարինե Գալստյանը
Լոռու մարզի Վանաձորի թիվ 24 միջն. դպրոցի ուսուցչուհի

ԴԱՍԻ ԹԵՄԱՆ՝ ՀՀ ՋՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ։ ԼՃԵՐ

ԴԱՍԱՐԱՆ 9-ՐԴ

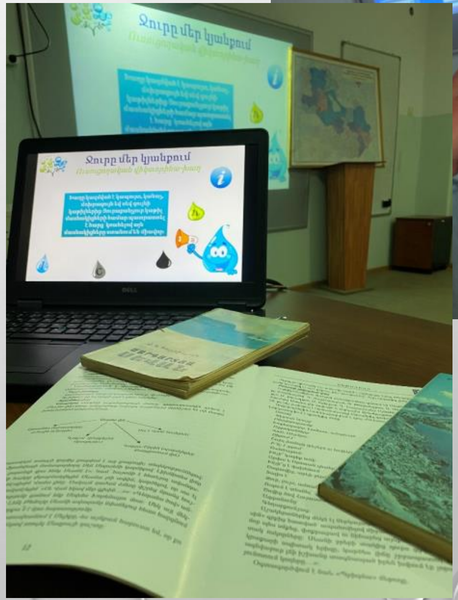

ՆՊԱՏԱԿԸ

- Ձևավորել քաղցրահամ ջրին սպառնացող վտանգները կանխատեսելու և հիմնախնդրի լուծման ուղիների շուրջ առաջարկներ անելու հմտություն
- Զարգացնել տեխնոլոգիական զարգացման և տեղեկատվության բազմազանության պայմաններում կողմնորոշվելու հմտություններ:

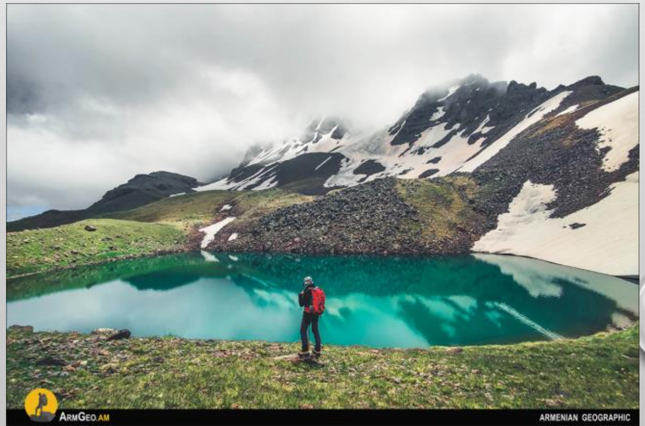

ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԸ

- Ներկայացնի ՀՀ լճերը և ցույց տա նրանց տեղը քարտեզի վրա
- Վեր հանի քաղցրահամ ջրին սպառնացող վտանգները և առաջադրի կանխարգելող միջոցառումներ
- Գնահատի ՀՀ ջրային ռեսուրսների տնտեսական ու էկոլոգիական նշանակությունը։
- Կիրառի տեղեկատվական և թվային սարքերը որպես հետազոտման ու իրազեկման միջոց

Դասի ընթացքը

- **Քայլ 1. Ֆիլմի դիտում/ «Հայոց լճերի ծննդյան գաղտնիքները» անիմացիոն տեսանյութը՝** https://www.youtube.com/watch?v=X14oKHNMHrQ&t=28s

ՀՀ լճերը՝ «Մտքերի քարտեզագրում»

ԴԱՍԻ ԸՆԹԱՑՔԸ

Քայլ 2. Բացատրում

Ուսուցիչը ներկայացնում է ՀՀ լճերի ծագումնաբանությունը, նրանց էկոլոգիական նշանակությունը ու սպառնացող վտանգները:

Սևանա լճի անվան ծագումնաբանության վերծանում:

Սևանա լիճ

Սիուաննա (ուրարտերեն) «Լճային աշխարհ»

Դարյա-Շիրին(պարսկերեն) «Քաղցրահամ լիճ»

Սա է Վան (հայերեն)

Քայլ 3. Խմբային հետազոտական աշխատանք

Խումբ 1. Ուսումնասիրում է տարածաշրջանի ամենամեծ քաղցրահամ ջրի շտեմարանի՝ Սևանի էկոլոգիական խնդիրները: Ջրի որակի ուսումնասիրում: Ջրի պղտորություն: Կապտականաչ ջրիմուռներ

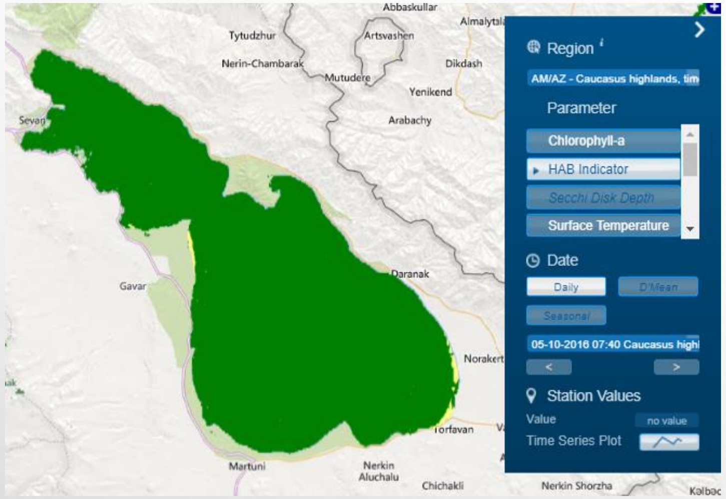

Ջերմաստիճանի փոփոխությունը

գարուն ամառ աշուն

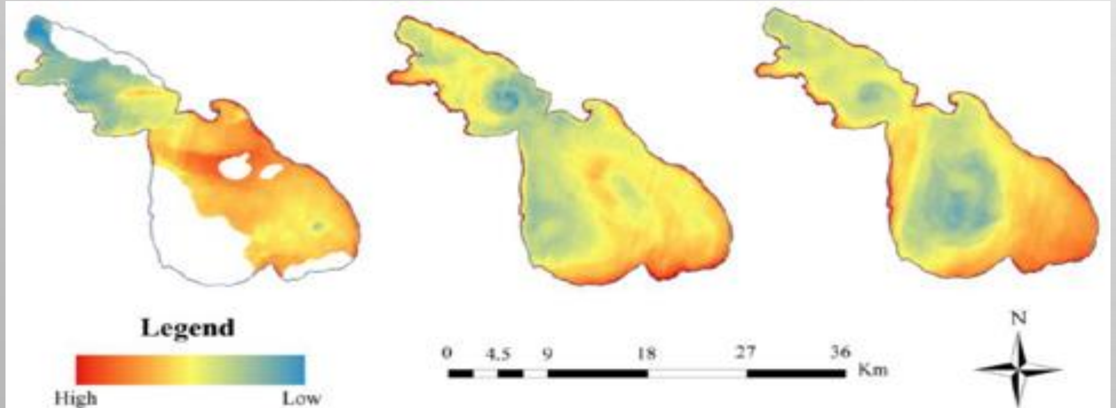

Խումբ 2.

[GLOBAL SURFACE WATER EXPLORER (GLOBAL-SURFACE-WATER.APPSPOT.COM)](global-surface-water.appspot.com) Հեռազննման տեխնոլոգիաների օգտագործմամբ ցույց են տալիս Սևանա լճի մակերեսի փոփոխություն

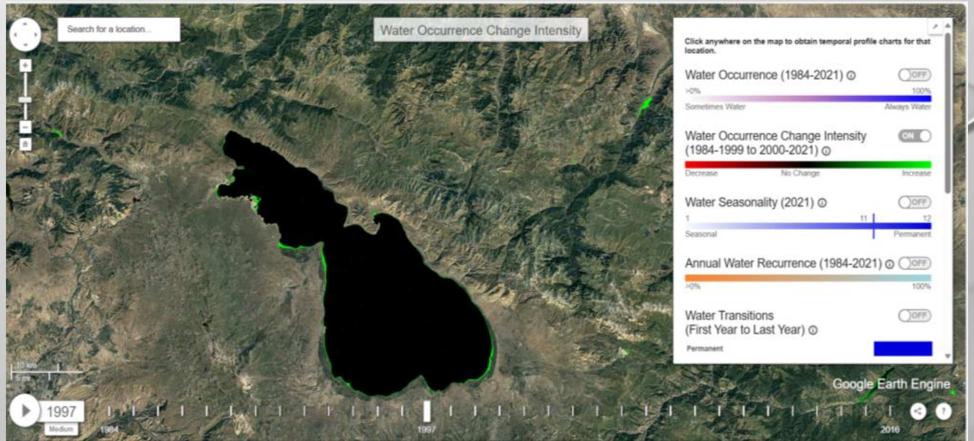

Խումբ 3.

Սովորողները կիրառելով

https://www.google.com/maps առցանց ծրագիրը կարողանում են անցնել հեռավորություններ, տեսնել ՀՀ լճերի պատկերները ավելի մանրամասն՝ 3d մոդելով:

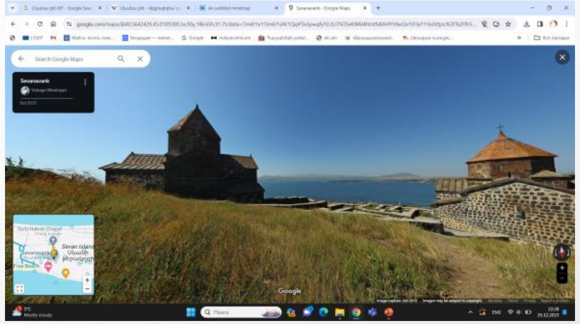

flash (swf) անիմացիաներ

https://ees.as.uky.edu/educational-materials

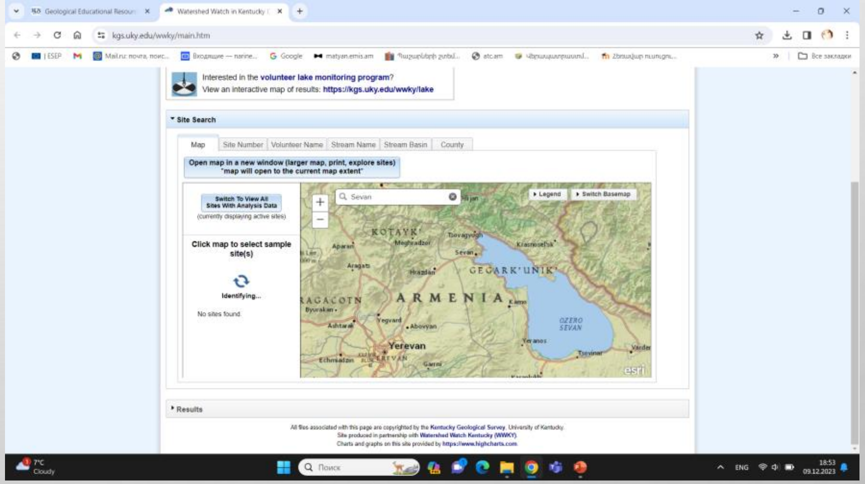

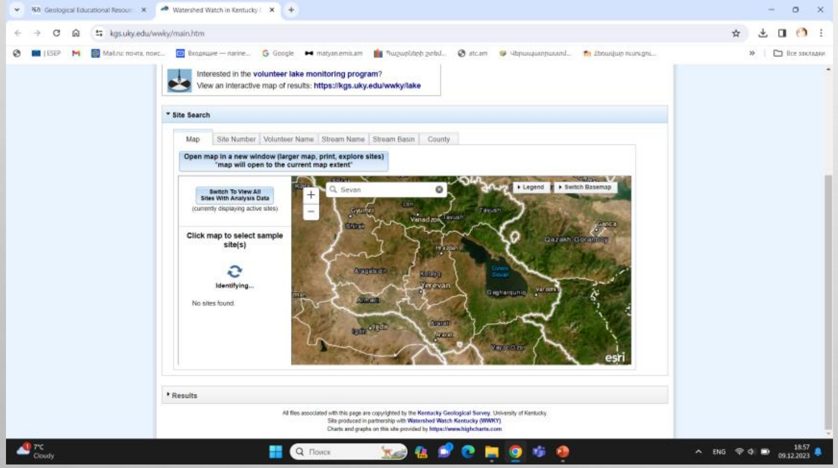

Խումբ 4

Սովորողները ուսումնասիրում են ՀՀ լճերի հիմնախնդիրները, օգտվելով տարբեր աղբյուրներից, ինչպես նաև կլիմայի փոփոխության ազդեցությունը Հայաստանի ջրագրության վրա:

Աշխատանքների ներկայացում

Քայլ 4. Իմաստի ընկալում

Սովորողների մասնակցությամբ ուսուցիչը «պրիզմա» մեթոդի կիրառմամբ Սևանա լճի օրինակով գրատախտակին դուրս է գրում ՀՀ լճերի տնտեսական նշանակությունը

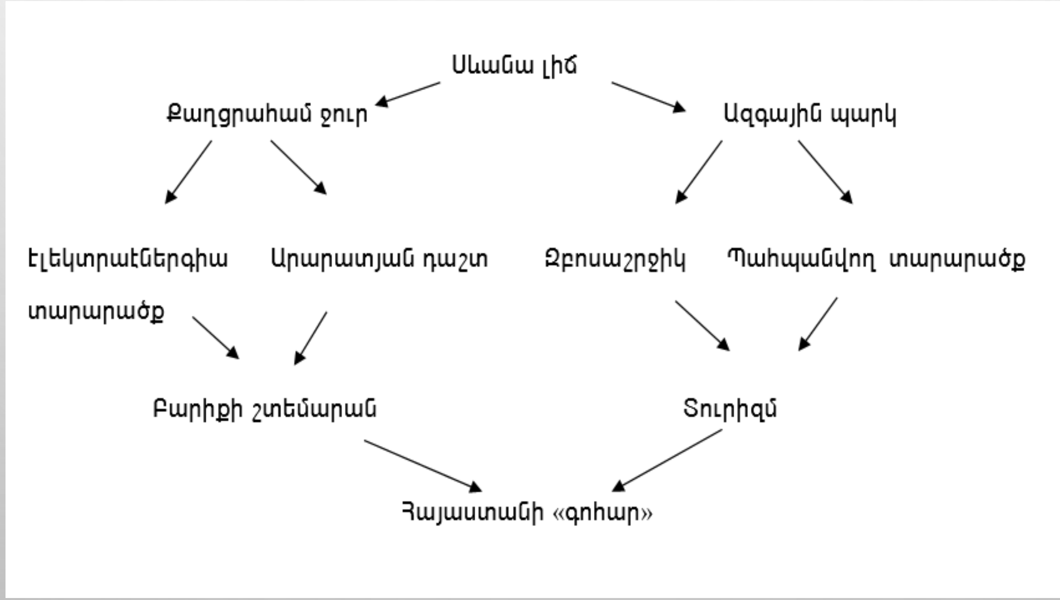

Քայլ 5. Ամփոփում

Wordwall.net գործիքի օգնությամբ իրականացվում է ամփոփում

https://wordwall.net/resource/13151857/%d5%b0%d5%b0-%d5%a2%d5%b6%d5%b8%d6%82%d5%a9%d5%b5%d5%b8%d6%82%d5%b6%d5%a8

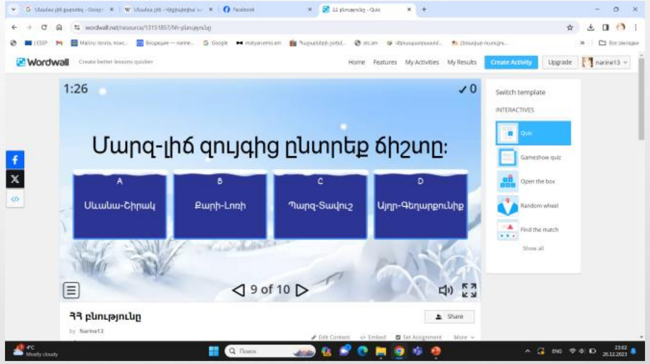

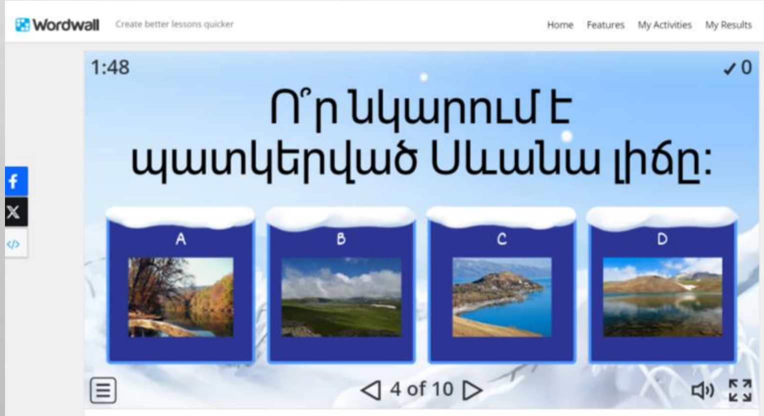

Տնային առաջադրանք.

- Ինֆոգրաֆիկայով ներկայացնել Սևանա լիճը՝ «առաջ և հիմա»

-Ուսումնասիրել ՀՀ ջրագրությանը վերաբերող օրենքներ՝

<< ջրային օրենսգիրք, ընդունված 2002 թվականի հունիսի 4-ին, հօ-373-ն

«Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» << օրենք, ընդունված 2001 թվականի դեկտեմբերի 14-ին, հօ-276

«Սևանա լճի մասին» << օրենք, ընդունված 2001 թվականի մայիսի 15-ին, հօ-190

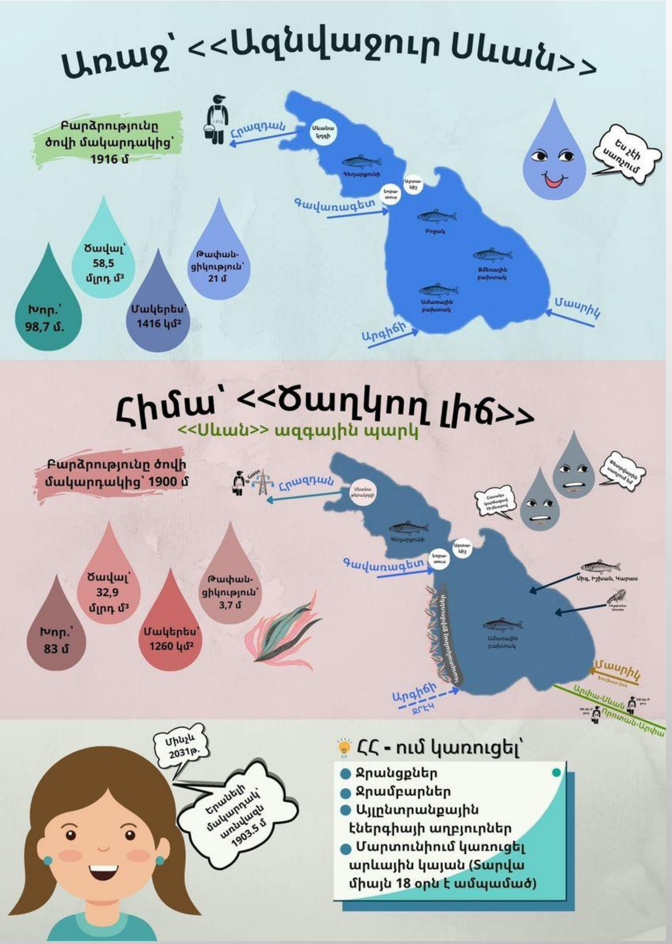

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

- Մ. ՄԱՆԱՍՅԱՆ , Ա. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ, «ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ», 9-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ, ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ ՀՐԱՏ, 2019
- Մ. ՄԱՆԱՍՅԱՆ , Ա. ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ «ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ», 9-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆ, ՈՒՁ, ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ ՀՐԱՏ, 2019
- Հ. ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ, «ՄԱՐԳԱՐՏՅԱ ՍԵՎԱՆ», ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀՐԱՏ, ԵՐԵՎԱՆ, 1980
- Գ. ԷՄԻՆ, «ՅՈԹ ԵՐԳ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ», ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՀՐԱՏ, ԵՐԵՎԱՆ, 1970

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

- Իրականացվել է ԿԶՆԱԿ հիմնադրամի կրթական նորարարություններ բաժնի կողմից իրականացվող «Մեդիագրագիտությունը` որպես արդյունավետ դասավանդման և ուսումնառության կարողունակություն» նախագծի շրջանակներում: